

Forretningsførelse, idet jeg gaar ud fra det gamle Ord: My house is my castle.

Jeg skal i øvrigt anbefale Lovforslaget til Fremme, thi, som jeg sagde ved Begyndelsen af mine Udtalelser, vi trænge til nye Regler paa dette Omraade, de bestaaende ere nu forældede. Min Gruppe vil ogsaa yde sin Medvirken til, at vi kunne faa en Lov paa det her foreliggende Omraade.

Holger Petersen: Spørgsmaalet om en ny Lov om Handelsbøgers Førelse har i mange Aar staaet paa Dagsordenen, og naar der hidtil intet Resultat er opnaaet, ligger det vel delvis i, at man ikke har kunnet blive enig om den rette Begrænsning for, hvem der overhovedet skal føre Bøger, og hvilke Bøger der maa kræves som nødvendige og passende for alle Virksomheder og Erhverv.

I sidstnævnte Henseende kan jeg tiltræde det foreliggende Forslag, som kræver en autoriseret Kassebog og en autoriseret Statusbog, og jeg forstaar ikke, at man i tidligere Tider og altsaa i den nu gældende Lov ikke har lagt Vægten paa disse de mest nødvendige Bøger. Jeg betragter det derfor som et stort Fremskridt, at disse to Bøger fremtidig ville indtage den fornemste Plads.

Vel staar der nu i Lovforslagets § 2, at det paahviler en forretningsdrivende at føre et saadant Bogholderi, at deraf klart fremgaar Forretningens Gang. Og senere i § 4, at hvis der foruden de to autoriserede Bøger, Kasse- og Statusbog, føres andre Bøger i Forretningen, kunne disse paa Forlangende autoriseres. Man kan altsaa faa andre Bøger autoriserede. Men Loven kræver det ikke, og saa sker det formodentlig heller ikke, thi hvem vil have den Ulejlighed, og hvorfor skal man betale Stemplingen af Bøger, som, uagtet den ikke er nævnt i Loven, antagelig vedvarende skal betales ved Autorisationen. Saaledes som Lovforslaget foreligger, er det ikke en ubetinget Pligt at føre en Hovedbog, og jeg forstaar ikke, at denne ikke faar sin Plads ved Siden af de to andre Bøger. Hvorledes man skal kunne opgøre sin Status uden denne, selv i smaa Forretninger, begriber jeg ikke, thi Hovedbogen indeholder alle Kreditorer og alle

Debitorer eller alt, hvad man skylder bort, og alt, hvad man har til gode, medens Kassebogen kun indeholder faktiske indbetalte og udbetalte Penge. Ved ikke utrykkelig at nævne Hovedbogen i Loven og kræve dennes Autorisation sætter man den ligesom i anden Klasse. Folk have desuden mere Respekt for autoriserede Bøger end for Bøger, der ikke ere det. Jeg skal endvidere henvise til Lovforslagets § 6, hvori det hedder: „den særlige Beviskraft, som i D. L. 5—14—48, 49 og 50, jfr. nævnte Forordnings §§ 8 og 9, er tillagt ordentlig førte Handelsbøger, skal herefter udelukkende tilkomme Handelsbøger, som ere ordentlig førte og autoriserede i Overensstemmelse med nærværende Lovs § 4.“ Men da den særlige Beviskraft umuligt kan fremskaffes af en Kassebog eller Statusbog lige saa lidt som af alle de mange Bilag med meget mere, der nævnes i § 5, forekommer det mig aldeles nødvendigt, at der i Loven maa indføres Kravet om en autoriseret Hovedbog. Hvilke andre Bøger der skal bruges i en Forretning eller et Erhverv, maa vedkommende efter min Mening anskaffe efter sit Behov.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem der overhovedet skal føre Bøger, da tilstaar jeg, at mine Ønsker ere meget vidtgaaende, og jeg kunde ønske, at enhver, der sidder i et Erhverv og til dette bruger Kredit eller har Gæld, som han ikke kan betale paa kort Tid, burde være pligtig til at føre en Kassebog og opgøre Status en Gang om Aaret. Der vilde saa vist ikke ske alle de Ulykker og Katastrofer, som vi have haft saa mange af, hvis man dog i det mindste een Gang om Aaret saa den nøgne Sandhed i Øjnene. De nuværende Skattelove, der i særdeles Grad tvinge til Selvangivelse, paakræve jo næsten ogsaa med Nødvendighed for alle erhvervsdrivende en aarlig Statusopgørelse, hvis man da ikke vil risikere at betale for lidt eller for meget i Skat. Lov om Tvangsakkord udenfor Konkurs forudsætter ogsaa, at Landmænd maa føre Bøger, hvis de ønske at komme ind under denne Lov og undgaa Fallit. — Alt taler saaledes for, at Rammernne for det foreliggende Lovforslag udvides. Men jeg skal ikke forfølge dette Spørgsmaal videre. Endnu i Næringsloven af 1857 fandt man